

DEBRECZENI HIRLAP

Fizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős:

Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos.

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).

Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

A millennium.

Debreczen, június 29.

A nagyfontosságú és az erőket a legelső től a legutolsóig igénybe vevő parlamenti akció után, ez a most folyó pihenés valóságos áldása közéletünknek. A fölízgatott szenvedélyek lecsillapodnak, a politikai izgalomban megfeszített idegek megpihennek s az állami szervezet és a társadalom, a maguk terjedelmes és felelősségterhes munkakörében zavartalanul élhetnek rendeltetésüknek. Az ilyen — hogy úgy fejezzük ki magunkat — politikai sziesztának mindig megvan a iáttatja. — Mint az ugarra került anyaföldben a megdézsmált erőforrások az ilyen pihenők alatt meggyarapodnak ismét s azokkal versenyt gyarapodnak jövőendő munkálkodásunk sikerének a kilátásai is.

Am ez a pihenés, bár a kellő korlátok között mindig megvan a haszna, csak ritkán annyira életfeltételünk, mint épen most, a ránk sulyosodó feladatoknak jelen sokasága közepett. A higgadt megfontolást, a békés együttműködést igénylő kérdések egész sorozata áll előttünk s majdnem valamennyinek sikeres megoldásához az államnak messze kiható érdekei, sőt éppenséggel a nemzeti becsület fűzők. Hogy csak a legfogasabbakra utaljunk: amott az egyházpolitikai törvények átplántálása a gyakorlati életbe; emitt a nemzet ezer esztendő fennállásának méltó és az ezer esztendő eredményeit hűségesen visszatükröző megünneplése. A kiegyezés nagy munkája óta csak épen a

kiegyezés gyakorlati megvalósítása az, ami a most ránk váró feladatokkal hordereben kiállja a versenyt.

Amarról, az egyházpolitikai törvények életbeléptetéséről szólottunk már ismételtten is. Ezuttal az utóbbit, a millenniumi kiállítást hozzuk szóba és e nagy feladat sikeres megoldása lebeg szemünk előtt, a midőn egy más szempontra különöbben föl hívjuk a figyelmet.

A millenniumi kiállításról szólván, mindjárt eleve lehetetlen óvást nem emelni az ellen a rendszeresen működő irányzat ellen, a mely a kiállítási munkálatok és előkészületek jelenlegi stádiumában is még egyre táplálja a kishitűséget, hirdetvén urbi et orbi, hogy kifogytunk az időből s hogy ekként a millenniumi kiállítást úgy, a mint azt megterveztük, merőben lehetetlenség létrehozni. Ennek az irányzatnak hívéül csak az eléggé nem ócsárolható könnyelműség szegődtethet bárkit is és a kik így terjesztik a kishitűséget, azok egytől egyig egyenesen a kiállítás sikerének aláaknázására vállalkoznak.

Hogy a kiállítást a kitűzött időben megnyissuk, arra immár visszavonhatatlan, törvényes obligót vállalt magára a nemzet s így Európával, de jó magunkal szemben is a nemzeti becsület kérdése, hogy ennek az obligónak megfelelőjünk. És a ki kiállítási bizottságok működését figyelemmel kíséri, lehetetlen nem látnia, hogy a törvényszabta keretek közt mily serény munkát végez a hazafias lelkesedés és hogy e keretek között ugyszólva napról-napra miként domborodik

ki mind jobban és egyre megkapóbban az első ezer esztendő nagy beszámolója, a millenniumi kiállítás.

A mint az másképp nem is lehet. — Nem szólva arról a hangyaszorgalomról, a mivel a hazafias vállalkozásból igyekszik a maga részét kivenni mindenki; nézzük egymagában az intéző gőczpontot, a mely önfeláldozó odaadással, kitartó buzgósággal él egyedül hivatásának. Ezer egyéb gondja között a kormány minden tagja szakít magának időt, hogy hatáskörében a kiállítás érdekeit kultiválja és előmozdítsa. Annyi odaadás és a nemzet legjobb akarata nyomán csak siker fakadhat.

Politikai hírek.

A főrendiház új tagjai. A P. Ll. mai száma megerősíti azt a napok óta elterjedt hírt, hogy a főrendiházba új tagokat fog a király kinevezni. Ezuttal négy új tagot kap a főrendiház Bohus Zsigmond, Solymossi László képviselők, Vigyázó és Zeyk nagybirtokosok személyében, a kik erre a kitüntetésre mindannyian rászolgáltak. E kinevezéseket természetesen különösebb jelentőségű is teszi az a körülmény, hogy a kinevezettek mindenike szabad-elvű gondolkozású férfiu.

Az öreg honvédek nyugdíját megállapító, legközelebb közzéteendő új szabályzat azon határozatokat fogja tartalmazni, hogy az öreg honvédek nyugdíjazása teljesen az eddigi szabályok és mérvék szerint fog történni. Annak bebizonyítása is, hogy a kérvényezők tényleg részt vettek a szabadságharcban, miként eddig is gyakorolt hatáskörében maradt. Egyedül az új kérvények felülvizsgálására, valamint a

ragjából is megérezni az örök hatalmat. Ahogy beborult az égbolt és a felhők szárnyain, mint egy óriási szemfedő szétterül a világ felett a homály, elkezdenek a villámok ott fenn cikakázni, mintha a mennyboltozat egyik végétől a másikig elszabadult ördöglyökök öltögetnék egymásra nagy, tüzes nyelveiket. Pedig nem az alvilági lények tombolnak oda fent, hanem maga az Isten írja aranyos, tűzsugárban izzó tollával a sötét fellegek nagy árkusaira üzenetét rettenetes haragjáról az embereknek.

Amint egykor így bele-bele bámult szemem az égi tűzijáték szemképrázatot, vakító ragyogásába, — félve vonultam, el a méhes árnyába, akkor érkezett meg nagy csatákosan, a kéri ispán fia, Piroos Józsi. Amint belépett, ép akkor dörrent rettenetesen az égbolt, úgy, hogy megrázkódott a föld s a baglyok sivitva húzódtak be odvaikba.

— Te Józsi — szoltam a nagy, erős fiuhoz — haragszik az Isten, amiért le akartam szedni a rigófészket.

A gyerek vadul belekaczagott a zivatarba:

— Isten? Nincs Isten. Valami hordókat gurigáznak odafönt, annak a hangja ijeszt meg. Lásd, én nem félek a zivatartól s most szedem le a rigó kölykeit.

Es ahogy cikláztak az egek káprázatos villámai, ahogy vérvörös fénybe vonták a me nyeknek boltozatát keletől nyugotig, a gyerek mászott, fel egyenesen a fa sudar ára s

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

NEM TUDOM ÉN . . .

Nem tudom én mi fáj nekem,
Nem tudom én mi bánt néha.
Tán egy álom, régi álom
Fölbukkanó lomha árnya.

Vagy a régi forró vágyak
Vonulnak a szivemen át?
S elrabolták az én lelkem,
Dalos lelkem könnyű szárnyát.

Olyan néma csöndes a lant,
Csupán néha csendül halkal,
De nincs új hang a hurokon,
Csak egy méla szomorú dal.

Nincsen rajta szilaj nóta,
Csak egy méla csöndes ének,
Csak egy fájó szomorú hang,
Panaszol a néma éjnek.

Panaszomra viszhang támad,
Sóhajomra azt feleli.
Forró vágyak, röpke álmok,
Tanulj róluk lemondani!

Vértessy Ida.

Van Isten, van.

Irta: Magyar Gyula.

Van Isten, van. Mindig hittem létezésében annak, a kit annyian megtagadnak. Egykor, régen, odakünt a tanyán csendes alkonyatkor, a hogy elhallgattam a fülemüle dalát, vagy Siki Pista kesergő furulyáját, melynek hangja áthatott a zizegő réten, csobogó Sath-patak habjai által megöntözött virágos berekaljon és a mikor ebbe a furulyaszóba belevegyült a kéri templom sudár tornyából szétzúgó két harang „Ave Mária“-ra hívó zenéje; madárdalból, furulyaszóbból, harangcsengésből hallottam azt a két szót:

— Van Isten, van!

És a hogy jártam a virágos reketytyést, a hol minden bokoraljból démutka lehetel reám édes illatát, a hogy gyermekkarjaimmal kapaszkodva, felmáztam a sugár jegenyére és annak egyik hajló ágáról, az istent kísértő magasból lezuhantam a puha, harmatos fűbe, anélkül, hogy a nyakamat kitörtem volna, akkor is hallottam a veszedelemtől megmenekült rigófészkek lakóinak örömsicscsérgéséből:

Van Isten, van.
Ott künt a természet édes ölen, távol a világ vásári zajától, önmagától érzi az ember, hogy esakugyan van valaki, egy nagy, hatalmas, a ki harmatot küld a virágra, sugó szellőt, frissítőt az erdő fainak lombjai közé. De nem csak a inapsugárból, rózsanyilásból, madárdalból, hanem a természet fenséges ha-

nyugdíjak kiutalványozásáról, amely nyugdíjak azonban a már eddig nyugdíjazottaknak bármilyen fölülvizsgálás nélkül változatlanul meghagyatnak és biztosítva maradnak, a jövőben meg a g a m i n i s z t e r e l n ö k s é g fog gondoskodni. Ezenkívül ki lesz mondva, hogy minden 48 as hnnvéd, ha a nyugdíj-jogosultsága még csak a későbbi években következnek is be, kivétel nélkül f. évi október hó elsejéig a bizonyítványt arról, hogy ő akkor a honvédsereghez tartozott, beszerezni, illetőleg az erre vonatkozó bizonyítékot benyújtani tartozik. Később hasonló bizonyítványokat már nem fognak kiállítani.

A városok külön törvénye.

Debreczen, jun. 29.

Nem panaszolhatja senki, hogy a kormány a mély hallgatás köpenyében burkolóznék a közel jövő legnagyobb kérdése, a közigazgatási reform tekintetében. Minisztereink nem mulasztják el, hanem inkább megragadják a kínálkozó alkalmat a végből, hogy tartózkodás nélkül nyilatkozzanak azon vezérelvekből, melyek a reformjavaslatok kidolgozásánál irányadóul szolgálnak. Epen ezen nyilatkozatok meglegedéssel vehető tanúságai annak, hogy a kormány tisztában van, tagjai teljes egyetértésben vannak a főszempontok, a sarkalatos irányeszmék felett, melyekkel a részletes alkotások diszharmoniaiba nem keveredhetnek.

Legutóbb is Perczel Dezső belügyminiszter a közigazgatási reformok tulajdonképi minisztere tett illetékes kijelentéseket Pozsonyban, a vármegyei és városi szervezet közeli halaszthatatlanul sürgetős átalakítása tárgyában.

Megnyugvással vehetjük tudomásul, — hogy a kabinet e kiválóan tehetséges és tetterős tagja nyomatékával hangsúlyozta Pozsonyban, a vármegyei küldöttségének adott válaszában ugyanazokat az elveket, melyek az önkormányzat lényeges követelményei.

Kiemelte a miniszter, hogy ő és az egész kormány a vármegyei önkormányzatnak nemcsak nem ellenségei, de annak igazibb barátai, mint azok a municzipalisták, kik annyira perhorreskálják, hogy az állam a vármegyében is birjon saját organumokkal, kinevezett hivatalnokokkal és hogy a szabadelvű kor-

mány nem vállalkozott a vármegyék eltemetésére, hanem ellenkezőleg, arra fog törekedni, hogy a reformok folytán a mai közönbössége az ügyek gépies elintézését, életerős, eleven érdeklődés váltsa fel s a bürokratizmustól — megóvjon az autonóm elemek közreműködése, mely tágabb körben lenne érvényesítendő, — mint ma.

Pozsony város előjáróinak üdvözlétére adott feleletében viszont a városok közigazgatásának reformját — mint a nagy közigazgatási reform másik fontos részét — érintette a belügyminiszter és különösen tudtul adta azt, hogy a jelenlegi kormány is azon álláspontot tartja helyesnek, miszerint a városokra nézve külön törvényt alkotandó, mert sem a községi, sem a vármegyei reformjavaslatok keretében a városi adminisztráció különös természetét, igényeit, azok jelentősége szerint méltányolni és kielégíteni nem látszik lehetségesnek, vagy legalább gyakorlatilag okszerűnek.

A törvényhatósági és rendezett tanácsú városok illetékes körei és a közvélemény minden bizonnnyal helyeslőleg veszik ezt a kijelentést.

Nem valami formális és így másodrangu dolog a külön városi rendtartás alkotása, hanem elismerése és külső kifejezésre juttatása annak, hogy városi és falusi népelemünknek közigazgatási és politikai érettsége, hivatottsága, képessége lényegesen különböző és hogy hasonlíthatatlanul eltérnek a kettőnek jogosult igényei az autonóm szervezet módjai, az önkormányzati hatáskör terjedelme, önállósága tekintetében, sőt hogy az u. n. nemzeti irány, nemzeti jelleg érvényesítése is elég különböző mértékben lesz a kettőnél keresztül vihető.

Az autonóm és — a hogy nevezni szokták — átruházott állami hatáskör szerveit a városokban demokratikusabb alapon jól meg lehet alkotni; a városi választói jogot alacsonyabb vagyoni cenzushoz és magasabb szellemi képességhez köthetni mint pl. a vármegyeit, vagy a falusit, a virilizmust közvetett mód szerint, mitigáltabban kell befogadni a városi képviselőlet alkotásánál, mint a megyében; a városi és községi háztartásban gyökeres különbségeket vindikálnak az állami adóforrások kimelésének, az egyenlően terhelésnek elvei, valamint az okszerű vagyonekezelés és kontrol érdeke.

A mi különösen a nemzeti irányt illeti, a városi közéletben és a szándékolt törvényben

statisztikai tény, melyet már az 1870. és 1880. évi népszámlálások kiderítettek, az 1890. évi népszámlálás pedig örvendetesen megerősített, hogy Magyarországon a városok nemcsak a magasabb kulturát, magasabb vagyoniasságot képviselik, hanem a nemzeti szellemnek gyupontjai, a magyar kultúra terjedésének melegágyai, a magyar nyelv hódításának lelkesen hódoló terrenumok. 1890-ben már közel hetven százaléka a törvényhatósági és rendezett tanácsú városi lakosságnak magyar anyanyelvű volt, a nem magyar ajku lakosságban pedig egy harmad rész bírta a magyar nyelvet. A magyar nyelvű és magyar nyelvet bíró lakosság az összes városi lakosságnak nyolczvan százalékát érte el. És a mi kedvezőképpen a legfényesebb pont, hogy a nemzetiségi vidékek városaiban, a melyek pedig jómódon elvannak zárva a magyarság tömegeitől, a magyarosodás a legrohamosabb lépteket tette.

A városi törvény alkotói előtt tehát jóformán nemzeti népelem áll, a városokban a nemzetellenes nemzetiségi törekvések ereje a magyar kultúrával áthatott társadalommal szemben béna és tehetetlen; a városok lakosságát ezért is szabadabban, bővebben részesíthetni a magyar állam közigazgatási hatalmában; tágabbra lehet szabni a hatósági önkormányzatot és másrészt a városi adminisztráció külső ismérvei, nyilatkozásai szerint is teljesebben magyarrá tehető. A városi képviselőlet tagjaitól kötelezőleg meg lehet és kell majd kívánni a magyar nyelv ismeretét, ez nem vonja maga után minimaliter sem az alkalmas elemek kizárását a képviselőletből, mert hiszen a szellemileg és vagyoniilag számottevő rétegek, a közéletre képes osztályok városainkban ma már általában bírja a magyar szót.

Kötelezőleg kimondhatni minden érdeksérelem nélkül a városokra, hogy közigazgatásuk minden ágában ügyviteli nyelvül a magyart használják, és hogy képviselőletükben a tanácskozás nyelve magyar legyen. Milyen anomalia az pl. ma, hogy egyes városok képviselőleteiben alig hangzik magyar szó, daczára annak, hogy a tagok kevés kivétellel beszélik a nyelvet. A tradicionális magyar udvariaság jobban mondva itt közöny, egy pár ember kedvéért lemond a magyar szó használatáról, noha szorosán a törvény szerint erre a magyar anyanyelvűeknek, respektive a törvényhatósági városokban, a hivataluk szerint szavazattal bíróknak joga sem volna.

ahogy elérte már a magasban hajló vékony tetőágot, szinte látni véltem, hogy tüzes sugarak nyaldossák nagy fejének szőke fűrtét. Egyszer megingott alatta az inda, de a másik pillanatban elkapta a fűszket és ledobta a földre. Az anyamadarak visítva röpültek szét és panaszos hangjuk belesírt az égi zenébe:

— Isten! Isten!

•Csakugyan meghallották a panaszt oda-fent.

Mint hogyha sziklaóriások zúzódnának össze rettenetes ropogás közt, úgy sújtott le a villám, kettéhasítva s lángra gyújtva a szomszédos fenyőt, melynek gyantás fája sustorogva vetett szikrákat a zuhogó zápor közé. Piros Józsi pedig, mintha mi sem történt volna, csúszott le a fáról s hogy összeszedte a pihés kis madár fiókákat, kérkedve kérdezte a zugó vihártól:

— No hát, van-e Isten?

Kemény, hideg tél van. A főváros palotásorainak ablakaiból kiragyogó sugár odaveti fényét a szegény emberek arcán gyöngygyé fagyott könnyekre. A kávéházakból kihangzó zenét elnyomja a sikos havon tovasurrandó szánkók csilingelése és a prémes bundákba burkolt leányok, asszonyok ezüst kaczagása.

Ugy tizenegy óra tájban lehet az idő, mikor vége az operai előadásnak. Rongyos ruhában, reszkető tagokkal odahúzódik a nagy épület mellé, hogy a pinezékből kiömlő gáz ájtárja merevülő testét. Amint azt a fényes társaságot, a robogó fogatokban katonatisztekkel együtt ülő asszonyokat elvonulni látja maga előtt, emlékezete visszatér elmúlt életútjára.

Egyszer, nem is olyan régen, ő is ur volt, olyan fényes katonatiszt, mint ezek a többiek.

Sarkantyuja pengett, kardja büszkén verődött a kövezet koczkáihoz s ennek zajára kinyitott előtte annak a szép asszonynak az ablaka, a kinek szeméből egy világ üdvössége, kárhözata ragyogott rá.

Es ő ebbe a ragyogó szempárba, melynek sugaraiért arannyal, gyémánttal kellett fizetni, belekárhozott. Egyszer valami pénz miatt, amelynek meg kellett volna nála lenni, de amely nem volt meg, kénytelen volt ott hagyni a szolgálatát, levetni az aranyujtásos ruhát. Otthon már nem volt senkije, csak két sirhalma a temetőben. Az egyik az apjáé, a másik az édes anyjáé. Haza tehát hiába ment volna. Eljött ő is, mint annyi sorsüldözött, ide a fővárosba szerencsét próbálni, állást, kenyeret keresni.

Hányszor borult pirba büszke arca s a keserv könnyei hányszor toltak szemébe, mikor járta, egyre járta a nagy urak előszobáit, hiába és mindig hiába. A bankoknál, a miniszteriumokban, a füstölgő kéményű nagy gyárak irodáiban, nem egyszer vágták a szemébe:

— Hja barátom, egy elesapott katonatisztet, a ki egyebet sem tanult az execzió-zásnál, mi nem használhatunk.

Es e közben sülyedt, egyre mélyebben. A pénze elfogyott, ruhája leszakadt testéről, nem volt már ismeretlen előtte a pálinkamérések piszkor oduja sem, melynek padjain egész éjszakákat töltött, hogy meg ne vegye az utczán az isten hidege.

Most pedig itt áll, rongyokban, éhesen, egy krajczár nélkül. De innét is menekülnie kell, mert egy rendőrt pillant meg, a ki bésérheti. — Megy tehát tovább, tovább a mig bírja.

A hosszú utczakor sivitva fut végig a szél

szemébe vágva a havat a szegény csavargónak, a ki, amint támolyog tovább, fölemeli öklét, megfenyegetve a csillagsugaras mennyboltozatot:

— No hát van isten? — Ugy-e, hogy ninesen?

Egyszer megszédül, megcsuklanak lábai. Nem bírja már tovább. A szemére homály kezd borulni, mikor valami szokatlan zaj fölveri fagylehelte álmából.

A szemközti házból, sikongó, félig öltözött nők, berugott emberek jönnek ki, akik dulakodást kezdenek egymással.

A csavargó suttogja magában:

— Szurjátok le egymást majd fel melegszen a véretekben.

Azok folytatják a verekedést, de csakhamar futásnak erednek.

Két rendőr észrevette és kergeti őket. A csavargó szemé felvillan.

Ugy látta, hogy az egyik menekülő zsebéből valami fényes tárgy lehullott. Odamegy, a földre térdel, keresgé. — Egyszer csak az öröm, kinszenvedés hangján hörögve felkiált!

— Egy ezüst forint!

— Kettő!

— Három!

Összeszedi testét és bár tántorogva, de mégis szilárd léptekkel betámolygott a legelső kávéházba.

Ott meglát és megismer szegény Bokros Jóska. A három ezüst forintot magasra tartva, felém rohan, majd lerogyott a földre, egyre azt suttogva:

— Van Isten, van isten. Megismertem én is! Most adta, nézd csak, nézd a sok ezüst pénzt.

Egy rövid cikk keretében nem érinthető más szempontok is vannak még, melyek indokolják, egy nagy gonddal szerkesztendő külön városi törvény megalkotását. A kulturális haladás, a közszabadság és a magyar nemzeti állam ügyeinek ezzel talán mindenek felett határos és maradandó szolgálatot tehet a kormány, a törvényhozás.

Külföld.

Megakadályozott tüntetés. Zimony, jun. 28. Dragomanow volt ruthén pártvezér temetésére Galicziából egy küldöttség indult Sofiába. E küldöttség élén állottak Dr. Franko Iván és Pawlik M. ez idő szerint a rutherek pártvezérei. Az itteni hatóság a két pártvezért megakadályozta a további utazásban.

Angolok és kínaiak. London, június 27. A Times jelenti Hong-Kongból: A kínai tábornok azt követelte, hogy Mekong mellett az idegeneknek védelmére koncentrált angol csapatokat visszavonják. Midőn a kínai ágyúkat az idegenek telepei ellen irányították, az angol hadihajók represszáliákkal fenyegetődtek. Erre a kínai parancsnok engedett, mire az angolok részéről 200 tengerészkatona szállt partra 5 ágyuval. A japánok hadihajókat gyűjtenek egybe Mekongnál és támadásra készülnek a feketeszázslók ellen.

Irodalom.

Uj idők. Valóságos kis kötet az „Uj idők” 28. száma, melylyel befejeződik a második évfolyam. Vannak benne közlemények Mikszáth Kálmán, Bárony István, Bródy Sándor, Tutsek Anna, Gárdonyi Géza, Verő György és más kiváló írók tollából. Képek és illusztrációk olyan nagy számban, a mint azokat egyetlen képes szépirodalmi lap sem adja.

Miniszter a munkásokért.

— Lcirat a város és vármegyékhez. —

Debreczen, jnn. 29.

A földmivelésügyi miniszter kiküldte annak idejében kebeléből Dékány Mihály osztálytanácsost az alföldi mezőgazdasági munkáskérdés tanulmányozására. A miniszteri kiküldött jelentését a földmivelési miniszter közölte Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszterrel is, ki abból kifolyólag a munkások érdekében máris oly üdvös intézkedést tett, mely őket az eddig burjánzott visszaélésektől ezután meg fogja óvni.

A miniszter ugyanis a jelentésből arról értesült, hogy az egyes munkálatok vállalkozói munkásaik keresetét nem készpénzben, hanem bizonyos meghatározott bevásárló helyre szóló utalványokkal fizetik ki, mi által a munkás az élelmi szereket a verseny kizárása folytán értéken felül kénytelen megfizetni és így kerülő uton megrövidítve is van.

Dániel Ernő kereskedelmi miniszter ennek következtében rendeletet bocsájtott ki a törvényhatóságokhoz, melyben rámutatva a visszaélésre, annak orvoslásáról gonoszkodik.

A rendelet így szól:

„Ezen egyáltalában meg nem engedhető eljárás megszüntetésére legalkalmasabb módszer lenne az állam és törvényhatóságok által igényelt munkálatoknak házi kezelésben leendő végrehajtása.

Öt a hol a helyi viszonyok és egyéb körülmények megengedik kívánatosnak, inség vagy más ehhez hasonló esetekben szükségesnek is tartom a munkálatoknak házi kezelésben való végrehajtását.

Mint hogy azonban a legtöbb esetben az építkezések ily módon való biztosítása keresztül nem vihető s nem is indokolható, a munkások megrövidítésének megelőzése és megakadályozása érdekében szükségesnek tartom, hogy minden az állami és törvényhatósági közutakon vállalt uton végrehajtandó munkálatra vonatkozó szerződésben egy külön pontba felvétessek, hogy „a vállalkozók munkásaik ke-

resetét kizárólag készpénzben tartoznak kifizetni s egy meghatározott helyre szóló utalványok kiadása, vagy bármily oly tette a vállalkozóknak, mely a munkásokat megrövidítené, eltiltva van.

Ezen határozmány be nem tartása miatt a vállalkozó szerződés szerzőinek tekinthető.

A miniszter ezután utasítja a törvényhatóságokat, hogy minden jövőben köteendő szerződésnél ezen határozmányt pótlólag vegyék be és ellenőrizték annak pontos betartását.

Megyei és vidéki hírek.

Bő istenáldás. Levelezőnk jelenti, hogy T. Dobon egy vályogvető oláh cigány felesége három fiu gyermeket szült. Az anya és a gyermekek a körülményekhez képest teljesen jól érzik magukat. Nem azonban az apa. A bőséges istenáldás láttára fejét vesztve futott az előljárásához, hogy ha lehetséges, valami segélyt eszközöljön ki részére. A segélyt egyenesen ő felségétől óhajtja, mint a kinek egyszerre három vitéz katonája lesz a fiukból.

Bünbe kevert após. Gvosdják Mihály tanyasi lakos már régóta azon tündött, hogy miképen lehetne egy kis friss pénzhez jutni? Meg is találták nemsokára módját. Gvosdják — mint nyiregyházi levelezőnk írja — elment Dániel Pál jómódu földműveshez és arra kérte: lenne neki egy pár forintig kezesé. — Dániel megígérte kezesességét, mire Gvosdják bement a nyiregyházi gazdasági és kereskedelmi bankba és a kért 70 frt kölcsönre bejelentette Dánielt kezesül. Ez idő alatt azonban Dániel meggondolta a dolgot és lemondott ígéretéről. Gvosdják elment hát az apósához, Lukács Józsefhez, elbeszélte a helyzetet és arra kérte, hogy írja alá ő a váltót. Az öreg eleinte ellenkezett, de utóljára mégis csak rudnak maradt. Mivel nem tud az öreg magyarul, hát Gvosdják erősítgette helyette, hogy ő az a bizonyos Dániel. Gvosdják aztán fel is vette a pénzt. A dolog azonban kitudódott és a tudatlan öreg após vejjével együtt a vádlottak padjára került.

Országos vásár. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Jász-Nagy-Kun Szolnok vármegye területéhez tartozó Tiszakürt községben a f. évi április 15-ikére esett, de elmaradt országos vásár helyett, f. évi július 15-én pótvásár tartassék.

DEBRECZENI ÉLET.

Anyós-izony.

D—r A., egy kishivatalnok özvegyének szép leányát vette nőül, akire a mézesetek után azon kiábrándulás várt, hogy ő ugyan feleség, de nem asszony a háznál. A kormánypálcát az anyós (a férj anyja) tartotta a kezében s hatalmát a fiatal asszonynyal is éreztette annyira, hogy az elébb a férjénél panaszkodott, majd ennek anyjával szemben tanusított gyöngesége miatt a saját anyjához ment, hogy vegye őt haza. A mama azonban sehogy sem akart tudni férjzett leányának haza jöveteléről, mert otthon még két eladó leány lévén, örült, hogy a harmadik már házon kívül volt.

Nemsokára azonban oly dolog adta elő magát a fiatal házasságnál, hogy az asszonynak távoznia kellett, akár akart volna, akár nem, akár haza fogadja az anyja, akár nem! . . . A férjnek ugyanis egy ismerőse besugta, hogy az asszonynak udvarlója van és azzal egy megjelölt helyen tilos összejövetelei vannak. A férj rálesett a nejjére s ez egy este, midőn hazulról az anyjához való menés ürügyével távozott, a sarkon ellenkező irányba fordulván, a rendezvos helyére ment. A férj kérdésére csekély tétovázás után bevallotta, hogy igen is ő bünös! Erre aztán őt haza, a

válókeresetet pedig a törvényszékhez küldték. Tegnap volt itt a békéltetés:

— Beismeri az alperesnő, hogy hűtlenséget követett el?

— Dehogyan ismerem, dehogyan. — Nem igaz az!

— Az sem igaz, hogy a férje előtt beismerte?

— De az igaz, hogy beismertem, az azonban csak politika volt!

— No az különös, hogy egy intelligens nő ilyen büntetést vesz magára csupa politikából! Mi oka volt rá?

— Nem okom! Az anyósom agyongyörtört, az anyám nem engedett hazamenni, kénytelen voltam hát egy kényszerhelyzetet teremteni, hogy muszáj legyen mennem! Magam kértem föl M-nét, hogy sugja be a hazugságot férjemnek és S-nét is, hogy hozzámehesek, hogy férjem gyanúsítson. Itt van mindkettőnek a nyilatkozata tanuk előtt arról, hogy igazat beszélek!

— Tehát nem volt igaz a rendez-vous? — kérdi örömmel a férj.

— Szó sincs róla, édesem!

— Akkor én leteszem a pört.

— De én nem megyek addig haza, míg ott a mamád.

— Hisz már nincs ott! Összevesztünk mi is!

— Akkor megyek.

— És nem ijesztesz rám máskor ilyen beszéddel?

— Nem édesem.

— Még ha a mama visszajönne is?

— Akkor sem ijesztlek meg beszéddel, hanem —

— Nos?

— Akkor — meg is teszem! . . .

A férj először megijedt, aztán jót nevetett és karonfogva vitte el a visszakapott erélyes asszonykát, aki megtalálta az anyós uralom — ellenmérget!

Egyesületek és társulatok.

Mozgalom a nyugdíjért. A debreczeni pinczeregyesület tagjai életevaló mozgalmat indítottak. A maguk körében napi keresményükből személyenkint 2—3 krt tesznek le, hogy az így begyűlt és kamatozásra pénzintézetekben elhelyezett összegből a nyugdíjalapot megteremthessék. A debreczeni pinczerek eddig már ezer hatszáz koronát gyűjtöttek össze.

A csodadoktor.

— Ez aztán a tudomány. —

Hires, okos és nagyfejű doktor, ismeri az egész város. A kinek ő receptet ír, vagy jobbra fordul, vagy felfordul. A páciensei úgy néznek rá, mint a pócsi feszületre. De az orvos ur furfangos, és népszerűsége, tudós híre is a furfangon alapszik.

Tegnap egy beteg uri asszonyhoz hitták. A Hungária előtt találkozott ő nagysága egyetlen fiával, a szőke Mórieczsal.

— Na Mórieczka, hogy érzi magát a mama?

— Rosszul, mert délben megevettem két palacsintát.

— Hm, hm!

A doktor ur sietett betegéhez: Nagyságos asszonyom, ugy-e beteg?

— Bizony az vagyok,

— Nyujtsa ki a nyelvét.

— Tessék.

— Nagyságod sokat evett délben és recizitált.

— Bizony sokat evett.
— Hadd hallom a tüdejét, — Kipp. kopp, kipp, kopp.

— Hej, haj, nagy baj! Nagysád palacsintát evett.

— Ördöge van a doktor urnak.

— Nagysád két palacsintát evett.

A nagyságos asszony csodálattal nézett az orvosra s azóta mindenfelé azt beszéli, hogy nincs olyan orvos a földhátán, mint a mi doktorunk, mert ez a veséjébe lát az ő betegeinek.

Mulatságok.

⊕ **Népünnepély.** Augusztus 20 án ismét népünnepély lesz Debreczenben, amelyet sok érdekes látivalóval husz krajczáros belépti díjak mellett tartanak meg. A népünnepély rendező bizottsága a jövő hét során alakul meg s az ünnepély tisztajövedelmét a debreczeni írók, hirlapírók, művészek és irodalombarátok városunkban alakulóban levő „Otthon”-a javára adja.

Városi ügyek.

Közelismerés a miniszterelnöknek.

Debreczen város hatósága ma kapta meg Trencsénmegye alispánjának bellusi Baross Jusztin átiratát, amelyben arra hívja fel a törvényhatóságot, hogy Bánffy Dezső báró miniszterelnököt a pápai nunczius magyarországi utazásából kifolyólag tett magas államférfiúi cselekedeteért Debreczen város közönsége is feliratilag üdvözzölje. Az átirat szövege a következő:

Kedves barátaink és atyánkfiai!

Ismeretes elöttetek, hogy pápai nunczius magyarországi utazásából kifolyólag Bánffy Dezső báró miniszterelnök mily nyíltan, férfiasan és határozottan szállt sikra az ország belügyébe való illetéktelen külavatkozás ellen és e kényes ügy további fejleményeiben mily megfelelő elégtételt szerzett ugyanak, mint az ország méltóságának és mily jelentékenyen növelte ezáltal kivált államiságunk tekintélyét a külföld előtt.

Meghajolva mindenkor az igaz érdem előtt, indittatva éreztük magunkat a miniszterelnök urat ezen magas államférfiúi cselekedeteért feliratilag üdvözölni és ezuttal arra kérünk Titeket, hogy a közelismerésnek hasonló módon kifejezést adni sziveskedjete.

Kelt Trencsénben, 1895. május hó 30-án tartott tavaszi rendes közgyűlésünkben.

Trencsénvármegye közönsége nevében
Baross Jusztin,
alispán.

Ezt az átiratot Debreczen város tanácsa közelebbi ülésében veszi tárgyalás alá s határozati javaslatával a városi közgyűlés elé terjeszti.

⊕ **A vasuti gép- és kocsijavító műhely területének végleges átadása** tegnap délelőtt történt meg a helyszínen. A város képviselőiben jelen voltak Abraham László t. főügyész Körner Adolf tanácsnok, Sthál Géza és Berényi Gábor mérnökök, a magyar államvasutak részéről pedig Eritz Ernő, Széll Mór felügyelők és Ekstein főmérnök. A végleges tervek szerint az óriási ipartelep céljaira mintegy 64 hold terület lesz szükséges.

⊕ **A rendőrség államosítása.** A belügyminiszter átiratban hívja fel városunk hatóságát, hogy Debreczen egy kimutatásban mutassa be, milyen költséget fordít évenként a rendőrség fentartására. A minisztériumban folyamatban vannak a rendőrség államosítására vonatkozó munkálatok, azokhoz van szükség a debreczeni adatokra is.

⊕ **Jóváhagyott közgyűlési határozat.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága az

iparossegédek debreczeni szakrajzstanfolyamának háromszáz forintos segélyt szavazott meg. Ezt a közgyűlési határozatot a városhoz ma küldött leiratával jóváhagyta a miniszter.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„DEBRECZENI HIRLAP”

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilapra.

A Debreczeni Hirlap előfizetési ára:

Egész évre 10 frt.
Fél évre 5 frt.
Negyed évre 2 frt 50 kr.

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban Kutas Imre könyvnyomdájában, valamint Telegdi K. Lajos kereskedésében, vidéken pedig postánivatalok útján.

Kérjük azokat a t. cz. vidéki előfizetőket, kiknek előfizetésük június hó végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fönnakadás történjen.

NAPI HIREK.

Debreczen, jun. 28.

Debreczeni vizsgálaton.

Tegnapelőtt történt egyik külvárosi iskola növendékeinek a vizsgálatán. A tanító felszólított egy nagyocská leányt s megkérdezi tőle:

— Hol esik Kassa?

— Kassa Magyarország északi részén esik válaszol a leányka.

— Milyen város Kassa?

A kis leány hirtelen elpirul és eltakarta a szemét. Mindenki összenéz, mert nem is gondolták, hogy mért pirulhatott el a leányka.

— Milyen város Kassa? — ismételt a tanító.

A leányka erre nagynehezen kimondja, hogy:

— Kassa pikáns város.

A jelenlevők persze még jobban összenéztek. A tanító egész megrémülten kérdezte:

— és miért pikáns város Kassa?

— Mert a sódarával dicsekszik, — felelt pirulva a kis leány.

— **Istentiszteletek.** Vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteleteket: a nagytemplomban: Mindszenti Imre, a kistemplomban: Szilágyi Imre, a Kossuth-utcai templomban: Dicsőfy József, az ispotálytemplomban: K. Tóth Kálmán. — A szent Anna utcai róm. kath. templomban reggel 7 órakor Kovács Márk tart csendes szent misét délelőtt 9 órakor Dr. Wolffka Nándor tart énekes szent misét, amely után a szentbeszédet Kovács Márk tartja meg. — Délelőtt fél-tizenkét órakor Molnár Kálmán tart csendes szent misét. Délután fél háromkor ker. tanítást Kovács Márk tart, amely után délután 3 órakor Pálffy Béla a litániát, délután négy órakor pedig Dr. Wolffka Nándor val. püskök-plébános a rózsafüzér társaság rendes heti ájtatosságát tartja meg. — Az ágostai hitvallásu evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Materny Lajos lelkész tart istentiszteletet. Ennek végével offertorium lesz a tüzkárosult merényiek javára.

— **Kinevezés.** Puky Gyula királyi ítélőtáblai elnök ifju Bay József nagybányai lakos, végzett joghallgatót, a debreczeni királyi ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyanornokká nevezte ki.

— **Művészestély az „Otthon” javára.** A debreczeni írók, hirlapírók és művészek számára létesítendő „Otthon” kör javára a debreczeni hirlapírók s a szintársulat itt időző tagjai nagyon sikerültnek ígérkező „irói s

művészestélyt” rendeznek e hó -én, vasárnap a „Margit” fürdő disztermében. Ez alkalommal tervbe van véve a műsorba egy egy felvonásos operette vigjáték, ének és zene számok, szavalat, felolvasás stb. Az estély felett azonban az „Otthon” kör előkészítő bizottsága még a ma délután 5 órakor tartandó ülésen fog véglegesen dönteni. Az estélyt a színházban azért nem tartható meg, bár a város örömmel becsátaná rendelkezésére a színházat, mert ott most nagy renoválás van, a támlásszékeket javítják, de javítás alá jön a vízvezeték is, melynek tűzrendészeti szempontból kifogástalan szerkezettel kell bírnia minden egyes előadásra. Ennek munkálatai pedig csak a jövő hó végén lesznek befejezve. Hanem azért a művész estély nem fog érdekességéből semmit sem veszteni s mint előrelátható a „Margit” fürdő disztermét zsufozásig megfogja tölteni. Debreczen város intelligens közönsége, mely mindig szívén viselte városunk művészeti s irodalmi ügyeit, annak emelkedését előmozdítani fogja az által, hogy a társulás eszméjét kivihetővé teszi az „Otthon” kör alapjának biztosítása által.

— **Főiskolai tanárok bankettje.** A főiskolában tegnap befejezést nyert érettségi vizsgálat után a főiskola tanári kara az érettségi vizsgálaton jelen lévő kormánybiztos Dr. Ballagi Géza sárospataki teológiai tanár és Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyző, a vizsgáló bizottság elnöke tiszteletére tegnap este a Bika szálloda éttermében bankettet adott, mely a késő éjjeli órákig eltartott. A kedélyes vacsorán a szellemesebbnél szellemesebb pohárköszöntőkben nem volt hiány. A legelsőt Dóczy Imre főgymnáziumi igazgató mondotta az érettségi vizsgálat vezetőire, Dr. Ballagi Gézára és Tóth Sámuelre, amelyre Dr. Ballagi Géza felelt. — Pohárköszöntőket még Sinka Sándor, Elek Lajos, Dr. Gnyás István, Dr. Varga Bálint stb. tanárok mondtak.

— **Tanítónő választás a nőegyleti árvaházhoz.** A helybeli jótékony nőegylet választmánya tegnap délután 5 órakor az árvaház kistermében ülést tartott, Veressné Szathmáry Teréz elnöklete alatt. A választmányi ülés egyik legfontosabb tárgyát a Székely Melinda távozásával megüresedett igazgatónői állás betöltése képezte. A kihirdetett pályázat lejártáig hatan pályáztak az állás elnyeréséért és pedig Solyomossy Józsefné Budapestről, Boeska Emilia Salgó-Tarjánból, Horváth Mária Esztergomból, Kubinyi Ilona Kecskemétről, Salkovszky Berta, Nagy-Beeskerekéről és végül Gecsey Etelka Beregh-Böszörményből. Valamennyien jeles képzettséggel bírnak s az utóbbi három képesítő okmányt nyújtott be. A választmány egyhangulag Gecsey Etelkát választotta meg a nőegyleti árvaház igazgatónőjévé, akiben olyan kitűnő képzettségű erőt nyert az iskola, aki minden várokozásnak meg fog felelni. Több fontos ügy és a segélyezések nyertek még az ülésen elintézését.

— **Hány választó van a megyében?** Hajdúvármegyei képviselőválasztók névjegyzékét az 1896-ik évre a kiküldött bizottságok összeírták s miután a meghatározott ideit szemlére kivoltak téve, azt a vármegye központi választmánya Rásó Gyula királyi tanácsos, alispán elnöklete alatt ma vette tárgyalás alá. Az összeírás szerint: I. A nádudvari választó kerületben: Nádudvaron van 301, Püspök-Ladányban 480, Kabán 579, Földesen 460, Tetélen 134, Csegén 112 és Egyek községben 203, összesen pedig választó kerületben 2269 szavazópolgár. II. A h-szoboszlói választó kerületben: H-Szoboszlón van 1026, Balmaz-Ujvárosban 246, Alsó- és Felső-Józsaán 54, Szováthon 206, H-Vamos-Pércsen 163, Mike-Pércsen 114, összesen pedig 1089 választó. III. A h-nánási választó kerületben: H-Nánáson van 1139, H-Doroghon 1035, H-Hadházon 581, H-Sámszonban 214 és Téglás

községben 80, összesen 3049 képviselő választó. Az egész vármegyében pedig Debreczen szabad királyi város szavazó polgárainak kivételével összesen 6407 igazolt képviselő választó van.

— **A kollegium érettségi vizsgálatai.** Tegnap nyertek a főgymnasiumban befejezést az érettségi vizsgálatok, a melyen mint kormánybiztos Dr. Ballagi Géza sárospataki theologiai tanár volt jelen. Az érettségi vizsgálatra összesen 56-an jelentkeztek, ebből ötven már másodjára. Az írásbeli érettségi vizsgálaton egy lett egész évre visszavetve, a szóbelin pedig kettő, míg szeptemberben teendő javító vizsgálatra kilencz növendék utasított. Jelenen négyen feleltek meg és pedig Kovács József, Lusztig Béla, Pakozdy András és Ecsedy Károly, jól 11-en és egyszerűen 26 ifju vizsgázott.

— **Jóváhagyott közgyűlési határozat.** A Hajdu-Szoboszló község határában levő P. Angyalháza a nyomási gazdálkodás tovább folytatását a megyei törvényhatósági bizottsági közgyűlésen elhatározták s határozatot jóváhagyás végett felterjesztették a belügyminiszterhez. A határozat ellen számos fellebbezés lett beadva, azonban azt a belügyminiszter a megyéhez ma 40058 szám alatti leiratában helyben hagyta.

— **Jelölés a jogakadémiai tanári tanszékekre.** A jogakadémián a jogtörténeti és kereskedelmi és váltójogi tanári tanszékekre hirdetett pályázat lejárván a főiskola közös tanári korából alakult jelölő bizottság tegnap délután ejtette meg a jelölést, amely szerint majd kedden az egyházkerületi tanár választó bizottság a választást eszközölni fogja. A pályázat lejáratáig összesen nyolczan nyújtották be pályázati kérvényüket a püspöki hivatalhoz és pedig Dr. Papp Tibor m.-szigethi jogakadémiai tanár a jogtörténeti Dr. Bartha Béla sárospataki jogtanár a keresk.- és váltójogi, Dr. Megyeri Pál debreczeni gyakorló ügyvéd mindkét tanszékre; Dr. Kérészy Zoltán Somogyvármegye főispáni titkárja a jogtörténeti, Dr. Szabó Sándor temesvári pénzügyi fogalmazó a keresk.- és váltójogi, Dr. Helle Károly kecskeméti jogtanár ugyanazon; Dr. Móricz Károly kecskeméti jogtanár és Dr. Ilyefalvi Vitéz Géza budapesti ügyvédjelölt a jogtörténeti tanszékekre. A jelölőbizottság a jelölést a következő sorrendben eszközölte. A jogtörténeti tanszékre első helyen jelöltetett Dr. Móricz Károly második helyen Dr. Papp Tibor, harmadik Dr. Kérészy Zoltán, negyedik Dr. Megyeri Pál és ötödik helyen Dr. Ilyefalvy Vitéz Gézát. — **A kereskedelmi és váltójogi tanszékre első helyen Dr. Bartha Béla, második Dr. Megyeri Pál, harmadik Dr. Helle Sándor és negyedik helyen Dr. Szabó Sándor jelöltetett.**

— **Véletlenségből agyonlőtte.** Künn volt a dinnyeföldön Opre György meg Sütő Péter. Opre fegyvert is vitt magával, — szeréttel töltött pisztolyt — hogy, ha a vakond tur, oda lőjön. Eltelt az est és a pisztolyra nem volt szükség. Mikor haza indultak — nem akarva a pisztolyt megtöltve vinni haza — elakarta sütni. De amint a ravaszt fehuza az hirtelen lecsapódott és az előtte haladó Sütő Pétert upy megütötte, hogy az rögtön összesett és pár óra múlva kiszáradt. Sütőt beszállították a börtönházba, Oprét pedig a rendőrség vette partfogása alá.

— **Betörés éjjel.** Menyhért József né barcsai u. 3692. sz. lakására az éjszaka ismeretlen tettes a nyitott ablakon keresztül betört s onnan 6 forint készpénzt tartalmazó tárczáját szekrényéből ellopotott. Ugyancsak összeszedett több ingóságot, fehérneműt, ágyneműt stb. A tettest körözi a rendőrség.

— **Megakarta ölni.** Lovász Gábor kerégyártó segéd tegnap este fele bement mestéréhez, hogy adjon neki pénzt. Ugy látszik sok

pénzre volt szüksége, mert mikor mestere 50 krt, vagyis egy koronát ígért neki, annyira dühbe jött, hogy kiszaladt s egy baltát ragadva rohant rá mesterére. Ha a közelben levők a dulakodás zajára be nem mennek, talán gyilkosságot követ el. Így azonban meggátolták cselekedetében s hátulról megrohantva kiesavarták a gyilkos szerszámot kezéből. A rendőrség azután bekísérte a városházára, honnan ügyét áttették a kir. ügyészséghez.

— **Kellemetlen csalódás.** Balogh Ferencz szoboszlai cigány, a ki szabad óráiban vályogvetéssel foglalkozik, tegnap az országúton Debreczen fele tartva, meglátott az úton egy szekeret. A szekér oldalán ott csüngött a tarisznya, melyben valami jóféle disznóhús szagát érezte a mi cigányunk. Egy alkalmas pillanatban, mikor a szekér gazdája Teleki József diószegi lakos nagyon el volt foglalva a lovakkal le is cseente a szeredást. Epen az országút egyik bokra alatt érte azon kellemetlen csalódás, hogy a tarisznyában egy pár ruharongyon, papiroson kívül semmi használható tárgyat nem tanált, mikor a tarisznya tulajdonosa épen fülön csipte a tolvajlásért. A tolvajt a saját szekeren hozta be Debreczenbe s itt átadta a rendőrségnek. A cigány szigorúan megbüntető azért, hogy nem tudta az enyém tied, övé, problematikus kérdés helyes megfejtését.

— **A szép takarítónő.** D. A. helybeli hivatalnoknak nagyon szép takarítónője volt, de egyszersmint nagyon szép fehérneművel is rendelkezett. A takarítónő napról napra szépült a fehérnemű pedig napról napra fogyott. Végre is a hivatalnok jelentést tett az első kerületi kapitányságnál, honnan Nagy Imre polgári biztos ment ki a takarítónő lakásának megmotozására. Ez alkalommal a „fiatalur”-nak számos fehérneműjét találták meg lakásán. Az ügynek „folytatása következik.”

— **Váres verekedés a rendőrséggel.** Tegnap éjjel Friedmann Bertalan pinceszemunkás holt részegen tartott hazafelé. Oriási lármát csinált az úton s mikor a rendőrök esendire intették neki szaladt, mint egy őrült s dulakodásba kezdett velök. A rendőrök alig bírtak a dühös részeggel, mignem egyik úgy ellődította magától, hogy végig bukott a földön. Esés közben fejét betörte úgy hogy menten elborította a vér. De még ekkor is tovább folytatta volna a harezot, ha le nem fogják s megkötözve be nem szállítják a rendőrségre.

— **Harcias amazon.** Szilágyi Helena nem hiába, hogy jól megtermett cselédeleány, de ugy látszik nem is igen ijed meg a maga árnyékától. Tegnap este összeveszett a hatvanéves végén egy huszár szakaszvezetővel. Az „ereszd a hajam” épen a legválságosabb pillanatában ott termettek a rendőrök s a harcias amazont elfogták. Bekísérték a városházára.

— **Köszönetnyilvánítás.** Több ízben tapasztaltam, hogy a debreczeni pinczerek egyesülete irántam és családom iránt ragaszkodással adott kifejezést őszinte érdeklődésének, ott volt, a hol osztozni kellett örömeinkben s ott volt most, hogy szeretett gyermekünk halálával osztozzék bánatunkban is. Ez alkalommal tanusított részvéteért, a temetésen gyászlobogójuk alatt történt megjelenésükért őszinte halás köszönetemet nyilvánítottam. — Ugyan ilyen ragaszkodást, a részvételben is impozáns megnyilatkozást tapasztaltam a tűzoltó testület, annak parancsnoksága, minden egyes tagja részéről is. Fogadják ők is előttem feledhetetlen ragaszkodásuk és tanusított részvéteért köszönetemet. Szikszay Gyula.

— **Egy kitűnő szalon hangverseny pedál cimbalom,** amely tisztán ki van regulázva, de még használva nem volt, egész új s szép butor darabot képez, a vett áron alól eladó. A venni szándékozó megtekintheti: Széchenyi-utca 1818 sz. alatt (bent az udvarban, mindennap d. e. 11 órától,) akármily időben.

— **Kossuth utca 51. szám alatt két szobából és konyhából (mely előszobául is használható) álló lakás butorral, vagy butor nélkül augusztus elsejétől kiadó.**

A mellőzött Debreczen.

— Inditsunk mozgalmat. —

Debreczen, jun. 29.

A törvényhatóságok közigazgatási bizottságai javaslatba hozták, a belügyminiszter pedig e javaslatok kapcsán kinevezte az állami anyakönyvvezetőket.

Ujabbán a belügyminiszteriumban megállapították és hivatalosan közzé is tették az anyakönyvi kerületek beosztását. Huszonhárom ilyen kerületet kontemplál a miniszter, huszonhárom kerületi felügyelővel. **Debreczen szab. kir. várost,** — mint annak idején jeleztük is, — **mellőzték, felügyelői hivatalt nem kapott, de sőt Hajdumegyével, a megye összes községeivel együtt a nyiregyházi felügyelői székhelynek rendelték alá.**

Tekintettel arra, hogy Debreczen város haladásával, fejlődésével számos, alig elő sorolható intézményeivel, lakosságarányával, kulturális haladásával hasonlíthatlanul felette áll Nyiregyháznak, eljött az ideje annak, hogy Debreczen város törvényhatósága lépést tegyen s az anyakönyv-kerületi felügyelői székhely, e nagyfontosságú intézmény elnyerése ügyében akcióba lépjen.

Intézzék Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottsága **feliratot a belügyminiszterhez, küldöttég járjon el a fellette fontos ügyben** s mi hisszük, hogy a belügyminiszter a felvilágosítások kapcsán fontolóra veszi azokat az indokokat, amelyek a felügyelői székhely elnyerése ügyében Debreczen városa mellett szólanak. A mozgalmat, amelyre első sorban a város törvényhatósági bizottsága hivatott, csak meg kell indítani és az sikerre vezet.

SZINHÁZ.

Nem valószínű.

Színházi előadás után történt.

A férj és feleség karonfogva jönnek haza az előadásról. A színrekerült darabról beszélgetnek.

— Nos, hogy tetszett a mai darab? kérdi a férj a feleségétől.

— Ügyes darab, de nem valószínű. A második felvonás ugyanis három évvel később történik, mint az első s még mindig a régi cseléd szerepel benne. Ez már csaknem lehetetlen!

* **A mi szintársulatunk.** A debreczeni szintársulat tagjai most szünidőt élveznek. Többen a tagok közül városunkban töltik a szünidőt s résztvesznek a debreczeni Otthon kör javára rendezendő művészestélyen. A szintársulat tagjainak július 25-én kell Máramaroszigeten lenniük, ahol július 27-én „Küzdelem a léteért” című színművel kezdik meg az előadásokat.

Különfélék.

+ **Elhárított vasuti szerencsétlenség.** Sátoralja-ujhelyi tudósítónk írja, hogy a Máramaros-Szigetről jövő személyvonat, amely este nyolcz órakor érkezik meg Sátoralja-Ujhelyre, ma az előtte járó tehervonat vezetőjének gondossága következtében nagy szerencsétlenségtől szabadult meg. A tehervonat vezetője ugyanis Perbenyik és Szomotor állomások között észrevette, hogy a töltés egy helyen erősen lesüppedt, amit még idején jelentett a

személyvonatnak. A személyvonat utasai csak átszállással folytathatták útjukat.

+ **Félt a tébolytól.** Bécsből rémes család dráma híre érkezik. Egy anya megölte leányát és önmagát, nyilván örületes rohamban. Rammel Ferencz dr., aki azelőtt a kassai katonai alreáliskola orvosa volt, 1894-ben Bécsbe került a tiszti leányok nevelőintézetéhez. Itt élt nejevel és egyetlen gyermekével, tizenkét éves leányával teljes boldogságban és megelégedésben. Ma délután 5 órakor Rammelné iszonyu módon véget vetett ennek a boldogságnak, cziankálival megmérgezte leányát és önmagát. Délután 4 óráig rendesen végezte tennivalóit és semmire sem árulta el rettenetes szándékát. Azután elküldte inasát és cselédjét és magához hívta leányát, aki az udvaron játszadozott. Mikor a cseléd visszajött, az ajtókat zárva találta és minthogy ismételt zörgetésre senkisémet felelt, értesítette az orvost. Ez lakatossal feltörte az ajtót és ekkor megtalálták a két holttestet. Az asztalon levél volt, amelyben Rammelné kijelenti, hogy tettét azért követte el, mert fél a megörüléstől. Dr. Rammel kétségbeesetten borult a holttestekre; azonnal belátta, hogy orvosi segély hiábavaló.

+ **Difteritisz Zilahon.** Zilahon a difteritisz járványosul pusztít. A vizsgálásokat a népiskolákban mindenütt erősen siettetik, hogy legalább az iskolákban ne terjedjen baj.

+ **Megtámadott polgár.** Nyiregyházi útra tudósítónk. Ma fényes nappal gróf Szt. T. buszárfohadnagy a legelénkebb utcán A. M. helybeli polgárt eddig ismeretlen okból (?) megtámadta és lovaglót botjával elverte. Az egész várost izgatottságban tartja e méltatlan eljárás.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik feledhetetlen kis fiunk temetésén megjelentek és megjelenésükkel fájdalomukat enyhíteni törekedtek, fogadják ezúton is halás köszönetünket.

Debreczen, 1895. június 29.

Szikszay Gyula
és családja.

Hasznos tudnivalók.

Hervadt virágok felújításának ez a legjobb módja: Vegyünk 4-6 fillérért kámfort s ugyanannyiért egy kevés finom borszeszt s keverjük jól össze a két anyagot. A fonyadt virágokat kicsit lenyessük s belemártjuk a folyadékba, melyben egy két percig benne hagyjuk s azután friss vízbe tesszük. A hatás feltűnő lesz.

A gyűrött és piszkos himzett szőnyegek tisztítása. Nagyon bajos a régi, szinehagyott himzett szőnyegek fölújítása és a vegyi tisztítás rendesen fakóvá teszi a színeket. Télen legjobb a szőnyegetek tisztát hóval teleszórni és könnyen lekefélni utána, nyáron pedig, a ki falun lakik, egy patak partján ráakaszthatja a szőnyegek egy megfeszült kötéltre olyanformán, hogy a szőnyeg himzett oldala könnyedén érinti a vizet. A víz folyásában magával viszi a port, megtisztítja a pamutot, a levegő hatásával egyesülve jelentékenyen fölújítja a színeket.

Avas vaj felújítása. A vajat kimosás után apró darabokban ismét rakjuk be a köpülőbe, töltsünk hozzá kevés friss tejet s az így származott keveréket egy ideig köpüljük. Most a tejet leöntve, a vajat kimoszuk és rendes eljárás mellett kidolgozzuk, mintha egészen frissen készítettük volna. Az így megtisztított vaj egészen olyan, mint a friss nem állott vaj.

Egy szegény ördög álma.

— Kossuth Lajos segítsége. —

Wassermann Márton abauj szántói lakos még csak 3 nappal ezelőtt is oly szegény volt, hogy — mint levelezőnk írja — számos tagból álló családjának nem volt betevő fa-

latja és gyermekei akárhányszor feküdtek le éhesen, mert nem volt a háznál egy falat kenyér. Télen azzal tengette életét, hogy az üzletekből petroléumot vásárolt s azt a házakba hordta szét, a hol szegénységére való tekintettel, néhány krajczárral drágábban fizették. Most azonban a nyár beálta óta ez a keresete is megszűnt és családja legnagyobb nyomornak volt kitéve.

E hó 22-én egy 25 forintos váltója járt le a takarékpénztárban s ez egészen kétségbeeséjé, mert még annyi pénze sem volt, hogy a kamatokat legalább kifizethesse. Midőn a helyzet felett való bujában egy napon az asztalra hajtvá fejét, nagy buslakodásában elszendergett, egyszerre álmában Kossuth Lajos tisztes ősz alakja jelent meg és vállát veregetve, felszólítja, hogy ne busuljon, ne csüggedjen, mert nagyon közel van a segély, csak reméljen. Felébredvén, sokáig tündött az állomképen s egyszerre egy gondolat villant meg agyában, hogy nem volna-e jó, ha ezt a lutrira tenné?

Mindjárt kombinálni is kezdett: Kossuth 92 éves volt, de ezt nem lehet feltenni, azonban van egy váltója, mely oly sok but okozott neki, ez 25 frt, lejár 22-én ez összesen tesz 47-et, Kossuth 95 évéhez hiányzik még tehát 45, tehát 22, 26 és 45 a mentő számok.

Nem is volt nyugta, míg ezeket meg nem tette. Kikölesönözött magának 50 krt és sietett vele Weisz Pál lottó gyűjtődjébe. Utközben azonban elbeszélte álmát Szász Mózes mézárós és Hartman Ignác korcsmárosnak, kik szintén tettek 50-50 krt.

S íme az e hó 22-én törtéat huzás alkalmával mind a három szám kijött. Midőn a szegény Wassermann megtudta, hogy ternót csinált, szólni sem tudott örömeiben, hanem örülként haza szaladt s egyre kiáltotta: éljen Kossuth Lajos. Az emberek örültek hitték, míg meg nem tudták, mily nagy oka van Kossuthot éltetni.

Tehát három ternót hozott egyszerre Kossuth halála után is, s ezeknél most az lesz a kozmondás: A hol a szükség legnagyobb, ott Kossuth segítsége leghamarabb.

Mindentéle.

× **Schakespere, mint üzletember.** A világ még máig is vitatkozik Schakespere kilété fölött s íme Brandes dán kritikus egyszerre azzal áll elő, hogy ő megtalálta az igazi, hamisítatlan Schakesperet, aki nem volt más, mint egy ügyes, életrevaló és vállalkozó szellemű üzletember, kinek leghőbb vágya az volt, hogy neve mellé „gentleman” jelzőt is odairhassa, 50 évi szorgalmas üzleti tevékenység után vissza is vonult stratfordi birtokára. Schakespere tehát nem lett légyen afféle cigány, mint a többi írőember, hanem pontos kalmár, aki évente mérleget készít a vagyoni állapotáról? Nem, ezt a „Romó és Julia” szerzőjére talán még se lehet ráfogni.

Resignatio.

Ti, gögös ember büszke alkotási:
Köslök, gulák, mind dicső jelek:
Hogy szorgalom s a művész óriási
Hatalma győz a természet felett! —

Szép Róna, melynek nem győzzük kiánsi
Földedől nagyszerű emlékeidet!
Kélesszem, hol barbár nép gigási
Tapsok közt onták olcsó vérüket!

Elpnszultatók idő f gától
Nagyrészt nem látsza ki a föld porától:
A roppant sziklatömbök szerte hullva!

S ha ti is szenvedétek hatalmától,
Mit sirjak én, hogy egy rossz kék kabátból
— Tíz évre — íme!... kinyököm kibujva!

Skarron.

× **A konkurrens.** Münchenben sokat nevetnek egy eseten, amelynek szenvedő hőse

Schultz korcsmáros. A derék bajos ugyanis ápril 1-én, Bismarck 80-dik születésnapján nagyszerűen fölczifrázta a házat lobogókkal és szőnyegekkel. Délelőtt aztán beállt hozzá egy livres inas és tudtára adta, hogy felsőbb helyen igen tetszett házának diszes volta és délután majd fogat érkezik, amelyen el fogják vinni a belügyminiszteriumba, ott érdekes dolgot fog megtudni. Schultz el volt ragadtatva és egy órán át kefélt a fekete kabátját. Lelki szemével már látta a rendjelt, mely reá várt. A kitűzött időben csakugyan eljött érte a hintó, mely aztán elvitte a giesingi tébolydába. Schultz szeretetreméltó konkurrens, Preiss korcsmáros gondolta ki a szép tréfát, amelyet néhány pajtásával végrehajtatott. A bíróság tegnap Preisst 50 marka pénzbírságra ítélte, de Preiss csöppet sem sokalta a büntetést.

Szikrák.

Kellemetlen tévedés. Az özobaleánya nagyon szorgalmas. Magam hallom, hogy naponta többször porolja a zongorát.

— Hiszen kérem az a feleségem, a ki magát gyakorolja a zongorán!

Indokolás. Azt mondd, hogy a gazdálkodásnak akarod magad szentelni. Hát olyan nagy kedved van hozzá?

— Tudod, szerelmes vagyok egy idő óta a megye leggazdagabb földbirtokosának a leányába.

Kedves meglepetés. Íme apám, megtettem amit kívántál és három havi fáradság után kitűnően megtanultam főzni. Most azonban kérem az ígért meglepetést.

— Nagyon szívesen édes Berthám. Elsején felmondok a szakácsnőnek!

Alkalmasság. Vajjon az a te barátod miért választotta ép azt a csuf, ragyás embert a vőfélyének?

— Mert az eddig párbajaiuál is volt a segédje.

Ingatlanok forgalma

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyv hatóságánál. —

F. évi június 13-tól jun. 28-ig.

1. Debreczen sz. kir. város képviselőtében Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester megvásárolja Czeglédi András és neje Polgári Mária Kossuth-u. 2624 sz. a. lakosoktól, ezeknek majorsági földjüket 3979 frtéért.

2. Hatvani Mihály és neje Szabó Zsuzsanna megvásárolják Székely Istvánné Varga Julianna vendég u. 3336. sz. a. és özv. ifj. Varga Jánosné Boros Julianna retek u. 1265. sz. a. ugys mint Varga János, Gábor és József kiskorú gyermekei term. és törv. gyámjától ezeknek ujkerti 598 ööl területű szőlő birtokokat a rajta levő pajtával és tartozékokkal együtt 550 frtéért.

3. Törös Pál és neje Béres Julianna megvásárolják Törös János és neje Szabó Julianna tégláskerti lakosoktól ezeknek tégláskerti földjüket 400 frtéért.

4. Csanak István és neje Erdődi Erzsébet megvásárolják Liptai József és neje Borbély Julianna kis-uj-utcai 1733. sz. a. lakosoktól ezeknek 3 holdterületű ondódi földjüket 850 frtéért.

5. Kolozsi János és neje Szabó Julianna megvásárolják Papp Sándorné Medgyaszay Eszter debr. lakosoktól ezeknek tégláskerti szőlőjüket tartozékaival együtt 850 frtéért.

6. Szabó Mihály kisvárad u. 2104. sz. a. lakó megvásárolja Vágó Mihályné Pataki Zsuzsanna vendég u. 3355. sz. a. lakostól ennek tőczóskerti szőlő kertjét 900 frtéért.

7. Nagy Gábor Csokonai u. 1384. sz. a. lakos megvásárolja Nagy Julianna férj. Kovács Lajosné 1163. sz. a. lakostól, ennek ujkerti szőlőföldjét 600 frtéért.

8. Varga István ajándékképen átruházta felesége Nagy Juliannára ondódi földjének fele részét 1000 frt értékben.

9. Polgári Márton szappanos mester csapó u. 416. sorsz. a lakos ajándékképpen átruházza felesége Nagy Eszterre ujosztású földjének felét 1000 frt értékben.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde. A buzaüzlet ma nyomott hangulatban nyílt meg. A kínálat ugyan korlátozott volt, malmaink azonban oly tartózkodók maradtak, hogy csak néhány kis tétel adatott el 2 1/2—5 krajczárnyi árleengedéssel.

Más gabonaneműekben, szintén csekély forgalmunk volt, változatlan áron.

Határidő-üzlet. Az üzlet lanyha hangulatban indult meg és hátráló irányban haladt.

Záratkor maradt:

Buza őszre 7.95—6.88

Buza júniusra —

Rozs őszre 5.78—5.71—7.73

Tengeri júniusra 6.23—6.15

Tengeri július—aug.—ra 6.22—6.07—

Zab őszre 5.66—5.61—5.65

Káposzta-repeze aug.—szept. 10.10—10.05

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza őszre 6.88 pénz, 6.90 áru

Buza júniusra 7.90 pénz, 7.— áru.

Rozs őszre 5.72 pénz, 5.73 áru.

Tengeri júniusra 6.15 pénz, 6.25 áru.

Tengeri jul.—aug.—ra 6.07 pénz, 6.09 áru.

Zab őszre 5.75 pénz, 5.67 áru.

Káposzta-repeze aug.—szept. re 10.—p. 10.10. á

Sertés piac. Budapest-Kőbánya a 1895 június 28.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 klgron felüli sulyban) — 36 krtól 37 krig. Öreg közép (páronként 300 400 kgr. sulyban) — —,34 krtól —,37 krig. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) 63— krtól 65— krig. Fialat közép (páronként 251 320 klgr. sulyban) 61 krtól 62— krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) — 59— krtól 60— krig. II. **Magyar szedett:** Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyb.) — — krtól — krig. Könnyű páronként 220 klgrig terjedő sulyban — ktról — krig. III. **Szerbiai:** Nehéz (páronként 260 klgr. felüli sulyban) —49 krtól —50 krig. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) —49 krtól — 50 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) —48 krtól — 49 krig.

Sertés létszám: 1895. évi június hó 26. napján volt készletben 27.137 darab 1895. évi június hó 27. napján felhajtott — drb. 1895 június hó 27. napján elszállított 581 drb. 1895. június 28. napjára maradt készletben 26,456 drb. A hizott sertés üzlet-irányzata: Kész áru hiányzik.

CSARNOK.

A babonás előítéletekről.

Egy különben nagyon okos asszony a minap egy társaságban azzal a kijelentéssel vonta magára a közérdeklődést, hogy fáj a foga, mert péntek helyett szombaton vágta a körmeit. Mikor közelebbi magyarázatokat kértek tőle, egész komolyan azt állította, hogy ha az ember pénteken vágja a körmeit, akkor fel van mentve a fogfájás kellemetlenségei alól. Hiába mosolygunk az ilyesmi fölött, a régi idők árnyéka visszatérőben van s a babona előjelei éppen a művelt világban csilannak fel mind sűrűbben úgy, hogy ma már alig van ember még a legképzettebbek között is, a ki a babona egyik vagy másik naiv rendelkezésének ne hódolna.

Hiszen ha az ember azokat a dolgokat mind ismerné, a melyek jó vagy rossz befolyással vannak sorsunkra! Az ilyen legalább is vén asszony hírébe jönne. Mi azonban szembeszállunk ezzel a veszedelemmel és épenséggel sem félünk embertársaink lenéző mosolyától, mert az alább felsorolandó babonáságokat és előítéleteket nem csak saját tapasztalatunkból, hanem régi könyvekből s

előttünk fekvő új keletű irásokból böngészünk ki.

Kisvárosi népünk és gazdáink bizonyosan jó jelnek tekintik még ma is, ha reggel három megrakott szénás szekérral találkozunk, vagy ha legalább is 60 szürkét tudnak hamarosan összeszámlálni a látott lovak között. Nagyvárosi népünk pedig sok szerencsét vár a türkizek viselésétől (opál szerencsétlenséget jelent) és attól, ha üres halottas kocsival találkozik. A kéményseprőnek jobbra, az apáczának pedig balra kell kitérni s a szerb pap után, kivált ha kocsin találkozunk vele, három száll szénát kell hajtanunk, anélkül, hogy megfordulnánk. A földre ejtett krajczarra rá kell taposnunk s holdtölte alkalmával meg kell csörgetnünk a zsebünkben levő pénzt . . . akkor az meg fog sokasodni. Nagy szerencse, ha utunkon fekete kandur szalad át, a nyul bajt jelent, de legnagyobb öröm éri az embert akkor, ha egyszerre három létrás kéményseprővel találkozik, főleg ha azok egymás nyomában jönnek.

Ha azt akarjuk, hogy a pénz soha se fogyjon ki a tárczánkból, akkor tegyük bele egy szénaszálat, a melyet a legelső szénás szekérből, amelylyel táplálkoztunk, kihuztunk, azután egy kéményseprő seprőjéből lopva tört kis vessződarabkát s tegyük bele végül a karácsonyi halmnak egy pikkelyét. A négy levelű lóherét soha se érintsük pusztá kézzel, hanem lehetőleg kötényvel szakítsuk le. Az akasztott ember kötelehez fűzött bizalom olyan kísérteties, hogy arról inkább nem is szólunk. Ha az ember új lakásba költözik, tegyen a szobák mindegyikébe egy darab kenyeret, sőt és egy krajczárt, még mielőtt a butorokat a helyükre állítaná. A kereskedő pedig szegezzen egy pénzdarabot a küszöbére, a mikor boltját megnyitja. S ez az odaszegezett krajczár ott is van fővárosunk majd minden boltjának a küszöbén. A ki a reggeli előtt háromszor trüsszent, jó hirt hall; a ki az öltözködéskor egy ruhadarabot fordítva huz fel s azt csak este veszi észre, azt váratlan szerencse lepi meg.

(Vége köv.)

Gazdák figyelmébe!

AZURIN és KÉKKŐ

legjobb, legolcsóbb.

Baromfi döglés ellen

legbiztosabb szer a BAROMFI-SZESZ, mely a baromfi döglést pár nap alatt megszünteti.

Ára utasítással: 20, 40, 80 kr.

Városok, községek és gazdák, a legelső minőségű fertőtlenítő és kötszereket nálunk a legolcsóbban beszerezhetik.

Disznó- és Marha-por.

Kiváló vértisztító és emésztést elősegítő szer, mely az állatokat jó karban tartja és igen sok bajt eltávolít.

Ára 35 kr.

Legjobb rovar irtó

a montenegroi rovar por, mely csakis nálunk kapható.

Franczia borszesz.

Minden háznál nélkülözhetlen.

Minden hűlésből eredő reumatikus bajoknál, mint csúsz, köszvény, hasogatások stb., izomfájdalmaknál, mint kipróbált s biztosan ható szer ajánlható. Kítőnő tiszta minőségű lévén, minden ilyenmű készítményt felülmul.

Egy üveg ára 35 kr.

Miminden kapható drogueriánkban, rövid hirdetésben fel nem sorolható, de gyógyászati, háztartási, gazdasági cikkek, fertőtlenítő és kötszerek szakavatott biztos kézből szerezhetőek be nálunk. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldjük és postai megrendeléseket pontosan teljesítjük.

FRANCISICS és JÓNA

DEBRECZEN, Kereskedelmi akadémia épület.

Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacokat, melyek mentesek minden ártalmas anyagtól, a legnagyobb eredményvel használtatnak az altesti szervek betegségeinél, könnyen hashajtók és vértisztítók; egy gyógyszer sem kedvezőbb és a mellett egészen ártalmatlan.

székrekedéseket

a legtöbb betegségeknek a biztos forrását olvasni és cukrozott alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. — Ezen labdacok dr. Pitha udvari tanácsostól igen megtisztelő bizonyítvánnyal lettek kitüntetve.

Egy 15 labdacot tartalmazó doboz 15 kr. Egy henger (8 doboz 120 labdac) ára csak 1 frt o. é.

ÓVÁS! Utánzásoktól mindenki intetik. Kérjen mindenki világosan Neustein-féle Erzsébet pilulákat. — Csak valódi, ha minden doboz a mi törvényesen bejegyzett vörös nyomású védjegyünkkel van ellátva, u. m.: Főraktár Bécsben: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Neustein Ph., Belváros, Ecke der Planken Spiegelgasse. — Raktár Debreczenben Rothschnek V. Emil és Tóth Béla (előbb Göltl Nándor) Balázs Ödön, Mihailovits István, Tamássy Béla és Füleki Pál gyógyszerészében.

Daltársulat a Koronában.

Van szerencsém a n. érdemű közönséggel tudatni, hogy költséget és fáradságot nem kimélve, iparkodtam egy jó

daltársulatot

szervezni, amely Mezey János igazgatása alatt ma szombaton kezdi meg előadásait a „Korona” című vendéglőben.

A nagyérdemű közönség pártfogásáért esedezik

Lendlbauer Kálmán.

204. szám.

Az „ISTVÁN” gőzmalom társulat gyártmányainak

ÁRJEGYZÉKE.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Itt helyben, kötelezettség nélkül.

Készpénzfizetés mellett,	zsákkal együtt.
	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemű . . .	13.80
B. Szinte „ aprószemű . . .	13.40
0. Király liszt	13.20
1. Lángliszt kivonat	12.40
2. Elsőrendű zsemlye liszt	12.—
3. Zsemlye liszt	11.60
4. Elsőrendű kenyér liszt	11.20
5. Közép kenyér liszt	10.80
6. Kenyér liszt	10.40
7. Barna kenyérliszt zsákkal á 70 klg.	9.60
8. Takarmány liszt	7.80
11. Finom korpa zsákkal á 50 klg.	5.—
„ „ zsáknélkül	4.80
12. Durva „ zsákkal „	4.20
„ „ zsáknélkül „	4.—
Csirke buza zsák nélkül	4.—

Debreczen, 1895. június 22.

Kiadó bolt.

F. é. 1-ső novemberben elfoglalható Czegléd utca 2155. szemben a színházzal és gyógyszer-tarral, ahol értekezni lehet.

Az előadások esős időben is megtartatnak.
Még csak rövid ideig!
HENRY LOVARDÁJA

a Széchenyi-utca végén, (a régi kórház melletti téren.)

Vasárnap, június hó 30-án

UTOLSÓ VASARNAP Debreczenben
2 nagy előadás

4 órako: az utolsó délutáni előadás
mérsékelt helyárok mellett.

HELYÁRAK DÉLUTÁN: Zártszék 70 kr. I-ső hely 50 kr. II-ik hely 30 kr., állóhely 15 kr. Katonák őrmestertől lefelé, diákok és gyermekek: Zártszéken 40 kr. I-ső helyen 30 kr. II-ik helyen 20 kr. és állóhelyen 10 krt fizetnek.

Este 8 órako

Fényes disz-előadás

a rendes helyárok mellett.

Mindkét előadásban délután és este

Hamupipóke

Bécsben szenzációs sikert ért el 100-szorral többször és Budapesten hónapokig naponta éppen oly sikerrel adatott.

Hamupipóke vagy az üvegpapucs
nagy kiállítási néma-épelet,

a hasonnevű regé után a zirkusz részére rendezte 5 képben Van der Smitta cs. és k. balletmester, előadva 50 helybeli 5-8 éves fiú- és leánygyermektől. A hozzá való díszjelmezek részint Pesten részint Bécsben készülték. A gyermekek díszgyenyruháit Bécsben Zwiback és fia nevű cég állította ki.

Helyárok: Az esti pénztárnál: Számozott zártszék I-II. sor 1 fit. I-ső hely 70 kr. II-ik hely 50 kr. Állóhely 20 kr. Gyermekek 10 éven alul és katonák őrmestertől lefelé az I-I. soron felét, az állóhelyen 15 krt fizetnek. Diák-jegy a II-ik helyre 30 kr.

Mérsékelt áru jegyek előre válthatók d. e. 10 órától esti 6 óráig Schwarcz Dániel ur tájékoztató kereskedésében a „Bika” szállodában, a következő árak mellett: Zártszék 1 fit, I. hely 70 kr., II. hely 50 kr.

A jegyek kizárólag azon előadásra érvényesek, melyre váltattak, váltott jegyekért visszatérítés nem eszközöltek.

Kimerítő műsorok este a lovarcában 10 kr-ért kaphatók.

Pénztárnítás este 7 órako. — Előadás kezdete pontban 8 órako.

A zártszék és I-ső hely birtokosai a szünet alatt tisztelettel felkéretnek az istállóhelyiségek megtekintésére.

Tisztelettel HENRY igazgató és tulajdonos.

Figyelemre méltó !!!

Nánássy Lajos vakkereskedő ajánlja

A HIRNEVES
KRAKKÓI CSERÉP-KALYHAIT

gyári árakban,

melyekből állandó raktárt tart. Továbbá épületi vasgerendákat, (Bauträger) melyeknek kizárólagos és legolcsóbb bevásárlási forrása (Salgó-tarjáni gyártmány) egyedül nálam van, nagyobb vételnél kimondhatlan olcsó árak mellett.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát minden e szakmába vágó cikkekben, u. m.: minden néven nevezendő angol és francia szerszámok, angol és solingeni, asztali, zseb és kertészkek, mindenféle ollók, konyhafelszerelések, takarék tüzhelyek és épület vasalásokban, ismert legolcsóbb árakban és pontos kiszolgáltatás mellett. Az áruk legjobb minőségeért teljes felelősség vállalatik.

Virágos Kert

a Debreczeni Hirlap kis olvasóinak.

Debreczen

1895. június 29.

A BABA SZÜLETÉSNAPIJÁRA.

Földre mennyet csak a nő varázsol;
És kivált ha édes anya is,
Fölmutatva drága ujszülöttét, —
A boldogság édenébe visz.

Kis fiacskám ez előtt egy évvel
Mutatott föl téged is anyád,
Ugye hogyha szólni tudna ajkad,
Velem őt most te is áldanád.

Gyöngé vagy még nyelvre, értelemre,
Járni sem tudsz és csókolni sem.
Megteszem én szíves hálaképen
Te helyetted mindezt édesem.

Karjaimba veszek drága magzat
És anyádat átalölelem,
Egy pár könyesepp majd csak kibeszéli
Ezer hálám, ezer örömem.

A fekete város.

— Mese. —

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény ember, ennek volt egy fia. Meghalt a szegény ember és a fiára semmi egyebet nem hagyott, csak egy fejszét meg egy fél kenyeret.

Mit csináljon szegény gyerek, otthon nem maradhatott, hát fogta a fejszét meg a fél kenyeret és nekiindult a világnak. Megy, mendegél, utójára odaér egy rengeteg erdőbe. Amint ott lépeget, lépeget, meglát egy nagy hangyafészket, az egészen széjjel volt turva.

— Ejnye, azt mondja, ki bántotta ezeket a szegény hangyákat. Meg kellene a fészket egy kicsit igazítani.

Mindjárt le is hajol, hogy majd megigazítja, azonban csak jön ám ki a fészkekből egy nagy, nagy hangya és azt mondja:

— Jaj, ne bántsd a fészket, ugye tudod megigazítani. Hanem tudod mit, mindennap erre jár egy vad bika, az mindig széjjelturja a fészket, akárhányszor megcsináljuk. De jó volna, ha rajtunk segíhetnél!

— Oh, azt mondja, könnyebb sincs annál, majd csinálok egy kerítést a fészketek körül.

Azzal elővette a fejszét, kivágott egypár fát, aztán jó erős kerítést csinált a hangyafészkek körül, hogy a bika hozzá ne férhesen. Mikor ez megvolt, azt mondta neki a hangya:

— En vagyok a hangyakirály. Jótét helyett jót várj! Mit kívánsz én tőlem?

— Nem kívánok én semmit se, azt mondta a legény.

— No, ha nem kívánsz, kívánság nélkül is adok valamit. Csak azt mondd:

Hangya legyek hangya,
Akármilyen fajta!

s mindjárt hangya lesz belőled.

Megköszönte a legény a hangyának az ajándékot és tovább ment.

Egyszer csak egy hegyre ért a hol megpihent.

Csak nyugszik ott, csak nyugszik ott, egyszerre olyanfélét hallott ki a hegyből, mintha valaki nagyon sirna.

— Ejnye, gondolta magában, már csak megnézem, mi lehet itt ebben a hegyben!

Körül járta a hegyet, de mit se látott. Utójára egy iczi piczi kis hasadékot vett

észre, de csak akkorát, hogy még a körme hegye se igen fért volna berajta. Hogy jusson ide be?

Hamarosan megrázkódott, aztán megint legény lett belőle, s azt mondta:

— Hangya legyek, hangya,
A legkisebb fajta!

s abban a szempillantásban egy iczike-piczike hangya lett belőle.

Szépén bemászott a hasadékban, aztán csak mászott, csak mászott, mindig beljebb meg beljebb s addig mászott, míg odaért egy ajtóhoz. Jó erősen be volt zárva, de nem sokat törődött vele, hanem szépen fölmászott a kulcslyukon és azon is bemászott.

Hát amint bent volt a szobában, mit lát? Egy förtelmes hétfejű sárkányt, mellette meg egy gyönyörű szép királylányt. A sárkánynak az egyik feje a királylány ölébe volt hajtvva és úgy hortyogott, hogy az egész hegy reszketett belé, a királykisasszony pedig úgy sirt úgy zokogott, hogy akárkinek is megessett volna a szíve rajta.

A legény hangya képében szépen meghúzódott az egyik sarokban és várta, mi lesz. Nemsokára fölbredt a sárkány és ráordított a királylányra:

— Mit sirsz itt? mit risz itt? Hát már soha se lesz vége?

— Jaj, hogy volna vége, mikor soha se láthatom az édes apámat, édes anyámat!

Megharagudott a sárkány, mikor azt halotta és azt mondta:

— Azt mondom, hogy többet ne sirsz előttem, mert véged lesz. Most elmegyek és mire visszajövök, készítsd el az ebédemet!

Azzal egy nagyot vágott a szoba falára s a mint rávágott, a nagy ütéstől úgy remegett a hegy, mintha össze akart volna dőlni. De nem dőlt össze, hanem kinyitott és a nyíláson kirepült a sárkány.

Alighogy elment, megrázkódott a hangya, megint ember lett belőle és adaállt a királylány elé. De biz a királylány a nagy sirsztól észre sem vette. Utójára megszólalt a legény:

— Ne sirsz, ne ríj, szép királylány, eljöttem, hogy megszabadítsalak.

— Megdöbönt a királylány, mikor ezt hallotta, meg is örült és azt mondotta:

— Jaj, hogy kerülsz te ide? Menj el tüstént, engem meg nem szabadithatsz! Hiszen izzé-porrá tép a sárkány, ha haza kerül.

— Dehogy tép, azt mondta a legény, csak tudd meg tőle, hogyan juthat ki innen ember fia. En magam csak könnyen kimegyek, de tégedet is szeretnék kivinni.

Aztán elbeszélgettek. Mikor javában beszélgetek, egyszerre csak hallják ám a nagy zugás, megint remegett az egész hegy és beröpült a sárkány. Csakhogy akkorra a legény már hangyává változott.

A királylánynak nagyon jó kedve volt és a sárkány nem győzött rajta csodálkozni. Mondta is neki:

— Hát az meg micsoda, hogy te most nem sirsz? Látom, már megjött az eszed.

— Meg bizony, azt mondta a királylány. Minek sirnék, úgy is tudom, hogy senki se jöhet el értem.

— De nem ám, ide el nem talál senki sem s ha eltalál, se tudná kinyitni a hegyemet.

— Ejnye, azt mondja a királylány, hát igazán nincs módja, hogy valaki ezt a hegyet mégis kinyitná?

— Már hogyne volna, csakhogy azt senki se tudja. Ezen a szigeten van egy üreges fa, abban az üreges fában van egy mákszem. Ha valaki azt a mákszemet megtalálna és egy fejszével összezuzná, mindjárt nem volna itt

ez a hegy, hanem egy gyönyörűségees kastély, nekem pedig végem volna.

Mikor a legény ezt meghallotta, mindjárt kimászott a kulcslyukon, aztán addig mászott, míg kiért a hegyből. Kint megrázkódott, megint legény lett belőle, azután elszaladt az üres fához.

Ott mindjárt megtalálta az üreges fát és abban az üreges fában addig addig keresgélte, míg a mákszemet is megtalálta. Mikor megvolt a mákszem, rátette egy köre, aztán elővette a fejszét és addig zuzta, míg csak egészen szét nem mállott.

Aztán újra futásnak eredt, míg utójára megint odaért a szigethez, ahol a királylányt megtalálta.

Hanem a hegyet, azt bizony kereshette. Nem volt annak se hire, se hamva, hanem a helyében egy gyönyörű szép kastély volt.

Bemegy a legény, hát ott volt a királykisasszony. Hogy megörült, mikor a legényt meglátta. Nyakába borult, megölelte, megcsókolta és azt mondta:

— Te az enyém, én a tied, ásó-kapa se válasszon el bennünket egymástól.

Most már minden jó lett volna, de a királylány szerette volna látni az apját, anyját. Csakhogy hogyan kerülnek innen haza?

Amint javában tanakodnak, egyszerre csak mi röpül oda hozzájuk? Egy nagy, nagy sas. Leereszkedik és azt mondja:

— Tudom, mi a bajotok. Uj föl rám, te királylány, majd elviszlek én haza.

Aztán fölült rá a királylány, a legény is sassá változott és utánuk röpült. Addig röpültek, míg utójára hazaértek.

No hiszen volt öröm meg öröm, mikor megjöttek.

A király meg a királyné azt se tudták, mit csináljanak. Mindjárt papot hívtak és akkora lakodalmat csaptak, hogy hetedhét országra elment a hire.

Aztán éltek boldogan, és ha meg nem haltak, most is élnek.

Talányok.

Betűtalányok.

$\frac{V}{g}$ CS $\frac{att}{a}$ az OS T. or.

gy 5 relem.

Rejtett szó.

Fent ragyogok az ég boltján,
Láthatsz tiszta, fényes éjjel.
Csillag vagyok, csillag-csoport,
Mereng szemed rajtam kéjjel.
Reggelenként poharadban
Kedves ital első tagom,
Végtagom jó, ha egyenes,
Azon járj, mindég csak azon.

Megfejtés.

Mult számunkban közölt talányainkat helyesen megfejtették: Kun Mariska, Hornyák Ilika, Szücs József, Szathmáry Árpád, Buday Gyula, Helvigh Mariska, Szép Juliska, Mariska, Erzsike, Klein Izsó, Feingold Erzsike.

SZABADALMAZOTT

— légmentes —

BEFŐZŐ ÜVEGEK

gyári áron.

Angol befőző üvegek

elattanástól ment,
darabja 2 krtól feljebb.

Hólyag papirt, kötöző zsineget
ajánl

Uj. PÁJER JÓZSEF

üveg és porcellán üzlete.

Tóth Testvérek

női divat üzletében

Debreczen, Kossuth (Czegléd) utca.

Teljes üzletfelosztás végett
rendkívül meglepő

olcsó

árak mellett.

Minden raktáron levő női di-
vat áruk, lehető leggyorsab-
ban eladatnak.

Szép színű sima szövetek méterje
25 kr.

Francia és angol kelmék kü-
lönféle olcsó árakon.

Francia delin mtr. 45 kr.

Francia Szatin mtr. 45 kr. és feljebb.

Francia Pikék mtr. 35, 38, 40, 45 kr.

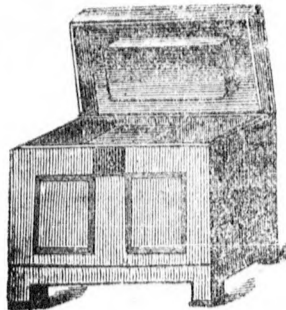
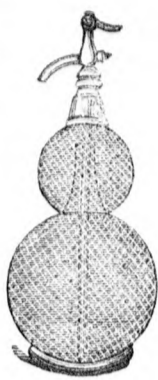
Francia Battiszt mtr. 30, 35, 40.

Cosmanosi és francia Lewantinok mtr.
25, 28, 30, 35 kr.

Foulardin Szatin mtr. 15 kr.

Derékbélés Szatin mtr. 20, 22, 25, 28.

Sima atlasz Szatin mtr. 30, 35, 40, 45 kr.

A tavaszi és nyári idényre
a legmegbízhatóbb elsőrendű gyárakból:

szabadalmazott jégszekrények,
önműködő fagyaltgépeket,

LEGJOBB MINŐSÉGŰ SZÓDAVIZ KÉSZÜLÉKEKET,

tükrözött kerti golyókat, sodrony borítókat

és szabadalmazott

legújabb befőző üvegeket

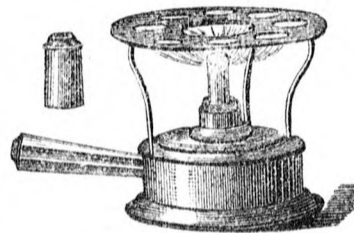
a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak
mellett ajánl

KASZANYITZKY ENDRE,

üveg, porcellán, lámpa, háztartási konyhaeszközök és diszárak nagykereskedése.

DEBRECZEN,

Főpiacz 1900-ik sz.

Boros Testvéreknél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 3. szám.

Kézi munká
és kellekek

Teljesen új, divatos nyári kelmék érkeztek raktárra,
melyek szépségök mellett olcsóságukkal

Vászon- és
asztalneműek

valóban feltűnést keltenek

s megtekintésök nem ajánlható eléggé, minthogy az alanti ártételek csak érdeklődést
kivánnak kelteni, hogy ki-ki meggyőződést szerezzen, miszerint

	mosásban szintartó, divatos, üde, szép színű szerb vászon	mtr.	ár	18	kr.
„	„ valódi francia „	„	„	37	„
„	„ „ „ „	„	„	45	„
„	„ „ „ „	„	„	18, 22, 24	„
Voile	„ delaine	„	„	55	„

ruhaszövetek a legolcsóbban.

Nagy választék **NAPERNYŐ**-ujdonságokban.

7101

1

K

at

a
po
ké
mi
jav
jes
ron
tör
sze
vol

a
egy
elv
rés
tés
a
lis-
be
mé
ho
zás
kez

an
int
két
váb

A

szé
lev
mo
ma
kez
vég
hor
háj

néz
Mie
ön
min
álle
mir

s ig
érd